

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

GR/2025/336

Zitting van 28/01/2026

Aanwezig: Daan Versonnen, voorzitter gemeenteraad

Lode Van Looy, burgemeester

Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, schepenen

Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Marcel Claes,

Julie De Clerck, Sofie Crauwels, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens,

Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Chantal Jacobs, Jef Jacobs, gemeenteraadsleden

Ethel Van den Wijngaert, algemeen directeur

Omgeving - Intergemeentelijke Omgevingshandhavingscel (IGOHC) prioriteiten actieplan 2026: Goedkeuring

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

Samenvatting

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het actieplan van de IGOHC (Intergemeentelijke Omgevingshandhavingscel) voor 2026 goed te keuren.

Voorgeschiedenis

- 24/02/2016: De gemeenteraad beslist tot deelname aan de Intergemeentelijke Omgevingshandhavingscel (IGOHC) en keurt de samenwerkingsovereenkomst 'Intergemeentelijke aanpak omgevingshandhaving' goed.
- 29/06/2016: Het college van burgemeester en schepenen duidt de vertegenwoordigers in het Beheercomité van de IGOHC aan.
- 16/12/2020: De gemeenteraad neemt kennis van het Omgevingshandhavingsplan, het Samenwerkingsprotocol en het actieplan 2021 en keurt deze goed.
- 05/09/2025: E-mail van IGEMO met de vraag om de handhavingsprioriteiten uit het actieplan 2025 te evalueren met het oog op de opmaak van het actieplan 2026.
- 04/11/2025: Het college van burgemeester en schepenen neemt standpunt in over de handhavingsprioriteiten voor 2026.

Feiten en context

Een performant vergunningenbeleid kan pas slagen wanneer er ook een handhavingsbeleid tegenover staat. Gelet op het feit dat beperkte middelen en beperkte tijd vragen om een efficiënte en realistische aanpak, wordt gewerkt met een

aantal doelstellingen die in het beleidsplan zijn uiteengezet en worden prioriteiten bepaald, waaraan concrete acties worden gekoppeld in het actieplan.

In het actieplan worden de doelstellingen jaarlijks concreet gemaakt en worden de intergemeentelijke en lokale prioriteiten bepaald. De prioriteitenbepaling heeft invloed op het handhavingstraject van een dossier. Voor wat ruimtelijke ordening betreft, is de prioriteitenbepaling van cruciaal belang. Het openbaar ministerie kan namelijk rekening houden met de door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteitenbepaling voor de eventuele strafrechtelijke vervolging. Tevens houdt de afdeling Handhaving van het departement Omgeving voor de bestuurlijke beboeting rekening met de door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteiten inzake ruimtelijke ordening. Dit volgt uit het beleidskader van de Vlaamse Regering van 22/06/2018. Wanneer een bepaalde belangrijke schending voor een lokaal bestuur, noch voor het openbaar ministerie, noch voor het Vlaams Gewest prioritair is, zal deze door de afdeling Handhaving, wanneer het dossier door het handhavingstraject bij hen is terechtgekomen, niet bestuurlijk worden beboet, behoudens in uitzonderlijke gevallen. Wanneer daarentegen een lokaal bestuur een door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteitenbepaling heeft, houdt de afdeling Handhaving hier rekening mee en kan er bestuurlijk worden beboet.

Algemene prioriteiten (intergemeentelijk): Naast de prioriteiten van de gewestelijke prioriteiten en prioriteiten van het openbaar ministerie vermeld in de Omzendbrief COL 04/2019, kunnen de handhavingssdossiers op grond van de volgende algemene criteria in elk lokaal bestuur, dat deel uitmaakt van de IGOHC, prioritair zijn. De volgorde van deze criteria is willekeurig gekozen:

- De ernst van de schending:
  - Betekenisvolle of potentiële schade aan de volksgezondheid;
  - Wezenlijke impact op de goede ruimtelijke ordening;
  - Schade is moeilijk te herstellen of onherstelbaar;
  - Schade is omvangrijk;
  - Schade aan beschermde (zoals beschermingszones van grondwaterwinningen), hetzij kwetsbare gebieden;
  - Betekenisvolle niet-naleving van toepasselijke grenswaarden;
  - Ernstige schade of hinder voor omwonenden en/of schending van rechten van derden;
  - Bijkomende schendingen van andere regelgeving, complexe of gemengde misdrijven;
  - Vervolgen van schendingen met overdreven hinder voor de ruimere omgeving, die de private belangen overschrijdt;
  - Waterimpact (o.a. reliëf, verharding ...) en vergunningsplichtige functiewijziging in ruimtelijk kwetsbaar gebied.
- Hoedanigheid en gedrag van de overtreder:
  - Recidive;
  - Professionelen;
  - Weigeren of belemmeren van toegang, van inzage of kopie zakelijke gegevens, van onderzoek van zaken, van onderzoek van transportmiddelen, van doen van vaststellingen door middel van audiovisuele middelen;
  - Niet uitvoeren, niet betalen of negeren van opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of door de rechter opgelegde maatregelen;

- Agressie tegenover toezichthouders, verbalisanten en inspecteurs (fysieke agressie, bedreigingen,...), beschadiging van eigendommen van de overheid of toezichthouders, verbalisanten en inspecteurs verbonden aan de uitoefening van hun functie.
- Belangrijk vermogensvoordeel.
- Georganiseerde karakter:
  - Betrokkenheid van meerdere inrichtingen of personen;
  - Interregionale of internationale schaal waarop de misdrijven zich afspelen;
  - Systematisch en langdurig karakter: zelfs wanneer de ernst van de feiten beperkt is, zijn dossiers sowieso prioritair, als blijkt dat de feiten systematisch of langdurig gepleegd worden;
  - Fraude-aspect.
- Verbod of ontbreken van vergunning:
  - Exploitatie zonder vergunning of zonder een begin van regularisatie;
  - Exploiteren na algemeen verbod;
  - Herhaald uitvoeren van werken zonder of in strijd met een vergunning, om nadien (spontaan of na aanmaning) te (proberen te) regulariseren;
  - Doorbreken van een stakingsbevel.

Voor de gemeente Bonheiden waren de gemeentelijke thematische prioriteiten voor 2025:

- Aanmerkelijke reliëfwijzigingen en terreinwerken;
- Wijzigen of vernietigen van kleine landschapselementen;
- Onvergonde verhardingen;
- Controle uitzetten bouwlijn en hoogtepeil;
- Het rooien van hoogstammige bomen of het ontbossen zonder vergunning;
- Het niet naleven van opgelegde stedenbouwkundige voorwaarden;
- Bodem- en grondwaterverontreiniging;
- Niet naleven van bijzondere voorwaarden in omgevingsvergunningen;
- Verontreiniging van oppervlaktewateren;
- Het (illegaal) achterlaten, beheren, verwerken of verbranden van afvalstoffen (artikel 12 §1 van het Materialendecreet);
- Inbreuken tegen beschermd, vastgesteld bouwkundig erfgoed en erfgoedlandschappen.

Bij het bepalen van de prioritare acties is het belangrijk dat het bestuur zich de vraag stelt of het voor deze acties ook effectief bereid is om - indien nodig en het dossier dit vereist - verder te gaan in het handhavingstraject wanneer een schending van het prioritair thema zich voordoet (bestuurlijke handhaving, herstellvordering, bestuurlijke beboeting,...).

Juridische grond

- Het Decreet van 05/04/1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.
- Het Decreet van 06/07/2001 houdende intergemeentelijke samenwerking.
- Het Decreet van 25/04/2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.
- Het Besluit van 09/02/2018 van de Vlaamse Regering betreffende de handhaving van de ruimtelijke ordening en tot wijziging en opheffing van diverse besluiten.

- Het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14/07/2023.

Argumentatie

Sinds de inwerkingtreding van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14/07/2023 worden handhavingsofbrengsten verdeeld onder de handhavingsactoren zoals de gemeente, gebaseerd op de inspanningen geleverd in het handhavingproces. In het licht hiervan moet men goed afwegen bij welke dossiers men als lokaal bestuur - indien nodig en het dossier dit vereist - bereid is verder te gaan in het handhavingstraject wanneer een schending van het prioritair thema zich voordoet (bestuurlijke herstelmaatregelen opleggen, herstellvordering, bestuurlijke beboeting,...).

De prioriteiten van vorig jaar werden grondig geëvalueerd en werden als nog even precair als voordien bevonden. Deze kunnen voor 2026 behouden blijven.

Bijzonderheden bij de besluitvorming

De meerderheidsfracties stellen volgend amendement voor:

In het besluit de zin '*Keurt het actieplan 2025 van de IGOHC, zoals toegevoegd als bijlage aan dit agendapunt, goed.*' wijzigen naar '*Keurt het actieplan 2026 van de IGOHC, zoals toegevoegd als bijlage aan dit agendapunt, goed.*'

Dit amendement wordt met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Financiële gevolgen

Artikel 73 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving bepaalt als algemene regel dat alle opbrengsten verworven uit de toepassing van bijv. rechtelijke herstelmaatregelen, bestuurlijke (herstel)maatregelen (bestuurlijke dwangsommen en bestuurlijke meerwaardevergoeding) en bestuurlijke minnelijke schikkingen, toegekend worden aan het lokale bestuur dat het handhavingstraject geïnitieerd heeft en dus uiteindelijk overgaat tot inning van die inkomsten. Daarnaast bepaalt het decreet nu uitdrukkelijk dat de gemeentes die opbrengsten moeten aanwenden voor o.a. de financiering van handhavingsofdrachten.

Het tweede lid van artikel 73 handelt over hybride trajecten, zoals bijv. het opleggen en invorderen van bestuurlijke geldboetes door Vlaamse beboetingsinstanties, aan de hand van vaststellingen die uitgaan van de gemeente.

Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit:

Enig artikel - Keurt het actieplan 2026 van de IGOHC, zoals toegevoegd als bijlage aan dit agendapunt, goed.

Voor eensluidend uittreksel:

[SIG01]

[SIG02]